

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 84

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ, 27^Α ΑΘΗΝΑΣ

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1938

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Κατόπιν τῆς ἐπανελημμένης ἐκδιηλωθείσης ἐπιθυμίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ πρὸς ὀργανικὴν διαρρυθμίσειν καὶ τοῦ Κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων καὶ ἀπόδοσιν εἰς αὐτὸν δικαιουσύνῃς συνετάχθη ὑπὸ τοῦ κ. Τσιριμώκου τὸ νομοσχέδιον τῆς διαβαθμίσεως, ἀφοῦ κατ' ἀρχὴν ἐξησφαλισθῆ καὶ ἡ συγκατάθεσις τοῦ κ. Κοφινᾶ, ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὴν ἀπαιτηθεσομένην δαπάνην. Τὸ σχέδιον ὅμως αὐτὸ τοῦ Ν. Διατάγματος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον λόγῳ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ κ. Τσιριμώκου. Ὁ διάδοχος ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας κ. Ρούφος μελετήσας τούτο ἐπισταμένως, συνειργάσθη μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κοφινᾶν πρὸς κάληψιν τῆς ἀπαιτηθεσομένης δι' αὐτὸ δαπάνης. Ὅντως δὲ κατὰ τὴν συνεργασίαν τῶν κατέληξαν εἰς ὀριστικὴν συνεννόησιν ἐγκριθέντος τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐξευθεθέντος τοῦ σχετικῆς ἀντικρῆσματος τῆς δαπάνης.

Ἡ ἔγκριστις αὕτη τοῦ νομοσχεδίου ἔχει τοσοῦτ' ἄλλο ὅσον σπουδαίαν σημασίαν, καθ' ὅσον ἐγένετο αὕτη ἀπὸ τὸν κ. Κοφινᾶν, ὁ ὁποῖος εἶναι τόσοσὺν δια τὴν ἀκαμψίαν του ἀπέναντι τῶν ὑπαλλήλων αἰτημάτων. Ἡ μετὰ τῆς δαπάνης καὶ τοῦ κ. Ρούφου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἐματαιώσθη τὴν ἐγκρισίαν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν δημοσιεύσιν του.

Ἦδη ὁ κ. Λιβαθινόπουλος μελετήσας τούτο ἐπέστησε ὅτι ὄντως διαρρυθμίζει ὀργανικῶς τὸν Κλάδον, ὁ ὁποῖος μέχρι σήμερον μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων δὲν εἶχε οὐδεμίαν τοιαύτην.

Τὸ νομοσχέδιον ὡς ἦτο μελετημένον καὶ ὡς εἶχε καταρτισθῆ οὐδεμίαν μεταβολὴν ὑπέστη πρὸς τὰς δαπάνης. Ἐνεκα τούτου καὶ ὁ κ. Τανταλίδης, ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν οὐδεμίαν ἀντίρροπον εἶχε κατὰ τὴν προῤῥοθῆσιν τῆς συνεργασίας, καθὼς ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Ἡ δημοσίευστις ἐπομένως τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἔχει λόγον νὰ παρελκύεται. Διότι κατὰ τὸ μεσολα-

βῆσαν χρονικὸν διάστημα ἡ ἀναβολὴ αὕτη ἤσκησεν τοιαύτην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως τοῦ Κλάδου, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ κορυφώμα ἢ ψυχικὴ αὐτοῦ ἀγωνία καὶ νὰ κάμῃ ἀπαισιόδοξους σκέψεις διὰ τὴν ὑπόστασιν του ὡς Κλάδου, διὰ τὴν θέσιν του εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὑπαλλήλων καὶ γενικώτερα διὰ τὴν τύχην τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Διότι καὶ μὲν ἐγέναν ἐπανελημμένα δηλώσεις περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς εκπαιδευτικῆς μας καταστάσεως, ἀλλὰ ἀπὸ διάφορα περιστατικὰ ἀκόμη δὲν ἐγένον οὔτε ἡ ἀρχὴ τῆς, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξῷ ἐπέρασσε μισὸς χρόνος. Διὰ τούτου ἐνδεικνυτοὶ ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ τερματισθοῦν αἱ ἀτελεύτητα μελέται καὶ νὰ εἰσαχθῆ ὡς ἔχει καταρτισθῆ, ἀφοῦ ἄλλως τε εἶναι μελετημένον καὶ γνωστὸν εἰς τὸν Κλάδον. Οὕτω δὲ θὰ διὰλυθῆ ἐκ τῶν πραγμάτων κάθε ἀπαισιόδοξος σκέψις. ἡ ὁποία ἐπόμενον εἶναι νὰ γεννηταὶ ἀπὸ τὴν τοιαύτην βραδύτητα.

Διότι ἐνῶ ἔχει πρὸ πολλοῦ ὀριμάσει εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Κλάδου ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐμπνέεται ἀπὸ τὰς εὐλιγροεστέρας διαθέσεις πρὸς τακτοποίησιν του, καὶ ἐνῶ γνωρίζει ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐξεδηλώθη ὁμοφώνως ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἐπιθυμία του πρὸς τούτο, ὅμως γεγονότα ἀπρόοπτα καὶ ἀνεξάρτητα παρεμβλήθηνα κατ' ἐπανάληψιν, σιντέλεσαν ὥστε νὰ μὴ φθάσῃ τούτο καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ γίνεταὶ δὲ εἰς ἐκάστην ὑπουργικὴν μεταβολὴν ἐξ ἀρχῆς μελέτη ἐργασίας ἐτοιμοῦ καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ διακωλύεται ζήτημα τὸ ὁποῖον εἶναι πρὸ πολλοῦ μελετημένον καλῶς καὶ ἐπὶ πολὺ ἀπὸ τρεῖς Ὑπουργοὺς καὶ ὄμιον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Κλάδου εἰς τὸν τύπον ὁλόκληρον καὶ τὴν Κοινωνίαν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι δημοσιογούον τὴν τοιαύτην ψυχολογικὴν κατάστασιν, ἡ παράτασις τῆς ὁποίας δὲν ἔχει καμμίαν ἠθικὴν ὠφέλειαν. Ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα καὶ ἐκτιμῶσα τὴν τοιαύτην κατάστασιν τοῦ Κλάδου ἔχομεν πεποιθῆσιν ὅτι καὶ διὰ λόγους στοιχειώδους δικαιο-

σύνης, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους γενικώτερας σημασίας τὸ ταχύτερον θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην. Ὁ γνωστὸς ριζοσπαστικὸς τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐνεργεῖ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶναι ἐνδεδειγμένος διὰ νὰ ρυθμίσῃ ὀριστικῶς ἐνα τὸσον θεμελιώδες ζήτημα διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος, τὸ ὁποῖον θὰ τακτοποιήσῃ τὸν Κλάδον καὶ τὴν Ἐκπαιδεύσιν καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν Κοινωνικὴν Πρόοδον καὶ ἔθνικὴν ἐδημερίαν.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΑ ΝΑ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ

Ἔχομεν ὑποχρέωσιν ἠθικὴ νὰ διεργνηθῶμεν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ κοινὴ γνώμη τὴν ἐπιτοὴν ἀγωνία, μὲ τὴν ὁποία δίκαια γιὰ δὲ δημοδιδασκαλοὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος παρακολουθοῦν τὴν τύχην τοῦ νομοσχεδίου διαβαθμίσεως τῶν, δὲν ἐγκρίσθη τοῦ ὁποῖου ἀναπίπτειαν ὅλες τὸς εἰς ἐλπίδες γιὰ τὴν ἴδιαν τὸς τὴν ὁποῖον καὶ γιὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς μέλλοντος καλλιτέρου τῆς Λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως ὅσπερ ἀπὸ τῆς μακρᾶ καὶ ὀδυνηρᾶς κρισεως, καὶ αὐτῆς ἐπέρας. Ἡ ἀγωνία τῶν αὐτῶν ἔχει ἰσοδυναμίας μετὰ τῆς ἰσοδυναμίας τῆς ἀναβολῆς, καὶ οἱ μεταβολαὶ δὲν ὑπουργοῦν τῆς Παιδείας, ἐπέρας. Καὶ μὲ νὰ ἀναβολὴ γιὰ μὴ τὰ νὰ μελέτη ἀπ' εἰς ὑπερτίσεις τῶν ὑπουργείων Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅσπερ ἀπ' τὴν ἐλευθερίαν ὑπουργικὴν μεταρρυθμίσιν, ἐνῶ ἴσως δὲν θὰ σημειώσῃ καμμίαν πρόοδον δὲν νομοσχεδίου οὔτε ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς ἀποψῆς οὔτε ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀποψῆς οὔτε θὰ μεταβάλῃ πιθανῶς δὲν ὁδοῖα του κατὰ τίποτε τὸ τελικὸν σχέδιον, καὶ κατὰ τὴ μακρὰ συνεργασίαν Ρούφου καὶ Κοφινᾶ τῆς προπερασμένης Πέμπτης καταστρώθηκε θὰ γεννηθῆ προνάχα τὴν ἀπαγορεύσῃ εἰς διδασκαλικὰς τάξεις, γιὰ τὴν θὰ γεννηθῆ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν γίνεταὶ ἡ ἀναβολὴ γιὰ τὴ μελέτη, ἀλλ' ἡ μελέτη γιὰ τὴν ἀναβολὴ. Ἐμεῖς καὶ γνωρίζομε μὲ καὶ ἐνδιαφέρον ὁ Πρωθυπουργὸς Πάγκαλος ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς προθυπουργίας του πᾶσι τὸ ζήτημα τῆς διαβαθμίσεως τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου ἐρονοῦμε ὅτι δικαιοῦμεθα νὰ πιστεύομε, ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ἄλλαν ἐπιβραδύνσιν, ἀλλὰ δὲν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δὲν Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θὰ δόσῃ μὴ ὅρα ἀρχήτερα τίλος εἰς τὴν ἀγωνίαν ἀναμνηθῆ δίκαια γιὰ τῶν λειποῦργων τῆς Λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως.

ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ!

Ἐπιμένετε καὶ ἄλλη μὴ φορὰ ὅτι ὁ κίνδυνος τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Η διδασκαλική Ομοσπονδία εκπαιδευμένων δάσκαλων...

Ο Πτυχιούχοι διδάσκαλοι του Μαρασλείου Διδασκαλείου...

ΚΑΘΥΣΤΕΡΕΙ επί δύο μηνάς και πλέον η δημοσίευσις των καταρτισθέντων...

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Πρόεδρο και Κοιν. Άλλεγγής κατοίκων Καλλιθέας»...

Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΧΑΡΩΝ 41-ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Άρ. 1495 Άργαστόλι 31-11-1925 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρός τους κ. κ. Δημους άμφοτέρων των φύλων της περιφέρειας μας.

Απομακρυνόμενος έντεθεν μετά τριετή συνεργασίαν έν τω σκληρώ άγώνι της Εκπαιδευτικής άναδημιουργίας...

Απομακρυνόμεθα με την Συνειδητήν ήσυχον, ότι άπεβλήψμεν πάντοτε προς την ίκανοποίητην της ύπηρεσίας...

Αποαιρετίζοντες πάντας εύχομαι διακαώς, όπως οι Δημολοι Κεφαλληνίας άποτελούν την πρωτοκορλαίαν πάσης Κοινωνικής εύημερίας και Έθ.ικής άναπαύσεως.

Ο Έπιθεωρητής Β. Παπαγεωργίου

Άριθ. Πρωτ. 1400

Πρός τους έν τη περιφέρειά Χανίων κ. κ. Λειτουργούς της στοιχειώδους Εκπαιδευσεως άμφοτέρων των φύλων.

Διά Π. Διατάγματα μετατέθη έν τήν Εκπαιδευτικήν περιφέρειαν Ηρακλείου. Άπερχόμενος έντεθεν άπιστέλλω θερμόν άποχαρισισμόν προς τους έν τη περιφέρειά Χανίων άχρι τουδε συνεργάτας μου...

Άλλά και ή δελτίωσις των διδασκηρίων διά τά όποια διετέθησαν 1719700 δραχμαί, ή δελτίωσις της μεθόδου της διδασκαλίας, ή δελτίωσις, ήμων αυτών είναι γεγονός άναμφήριστον. Καί μακρόθεν θά παρακολουθώ μετ' ένδιαφέροντος την εξέλιξιν των Εκπαιδευτικών πραγμάτων...

Είς τις με άπέκρανε τον συγχωρθ. Έάν τινα άπέκρανε έν τή άνασκήσει του δυσχεροδς έργου μου άς με συγχωρήτη. Με την άπράντατον πεκολληθην ότι και

ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΙΣ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Υπό του όπουργού της Παιδείας άπεστάλη προς τους σχολικούς Ιατρούς έγκύκλιος διά της όποίας έντέλλονται όπως άναφέρουν κατόπιν έπιθεωρήσεως...

Αί έκθέσεις των σχολιάτρων έν η περιπτώσει οι διευθυνται των Ιδιωτικών σχολείων δέν συμμορφούνται προς τους κανόνας της ύγιεινής, θά δημοσιεύονται. Θά έπιβάλλωνται δε είς αυτούς και άυστηραι τιμωρίαί.

ΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Κατόπιν διαθημάτων του όπουργού Παιδείας, το όπουργείον Προνότας έθεσεν είς την διάθεσιν αυτού ώρισμένον άριθμόν Έλλήνων εκπαίδευσιν εκ των έσχάτως κομισθέντων εκ Γερμανίας, τά όποια θά χρησιμοποιηθούσιν διά την στέγασιν των σχολείων είς τους προσφυγικούς συνοικισμούς, όπου ταύτα μέχρι τουδε έλειτεύργουν είς το ύπαίθρον.

Διά την έγκατάστασιν των σχολείων τούτων διετάχθη ο διευθυντής της Σχολικής Υγιεινής κ. Αλμπαδάρης όπως μεταβή άυτοπροσώπως είς τούς προσφυγικούς συνοικισμούς.

έν τή μέλλουσι έν τε τή δημοσίω και τή Ιδιωτική όμων όπω θά πρωτοστατήσιν έν παντί έργη τελινοντι είς την εύδαιμονίαν της φιλάτης Πατρίδος ος άποχαριστίζω έπαναλαμβάνω τους λόγους του θέλου Χρυσοστόμου όμεις ήμει φίλοι, όμεις ήμει ήδελφοί, όμεις ήμει πατέρες, όμεις ήμει τέκνα, όμεις ήμει πώς και του φώτος τούτου γλυκύτεροσ.

Έν Χανίοις τή 24 Οκτωβρίου 1925

Ο μέχρι τουδε Έπιθεωρητής σας Ι. Ε. Σταυρακάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Διδασκαλικού Συλλόγου Χανίων έξ όνόματος όλων των συναδέλφων της περιφέρειας θεωρηί καθήκον έπιβιβημένον να έκφράση τάς θερμάς αυτοδ εύχαριστίας προς τον τέως Έπιθεωρητήν του κ. Ιωάν. Σταυρακάκην διά την ένδλεχη μέριμναν και τον άκνύατον ζήλον, τον όποιον έκδειχτο καθ' όλον το διάστημα της ένταυθα ύπηρεσίας του όπερ της άυσφώσεως του λαϊκού σχολείου, ως και τούδ άτρότου κόπου, τους όποιους κατέβαλε και διά την δελτίωσιν των διδασκηρίων και την ποδηγέτησιν του διδακτικού προσωπικού, το όποιον θά διατηρή είς άει ζωήν την άνάμνησιν τούτου πολυτίμου φίλου και συνεργάτου.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματέας Ι. Βαγιάνης Γ. Παπαγιαννάκης

Τό να ζήτης λόγο από τάς Διοικητικάς άρχάς της όργανώσεώς μας όμψωνα με τάς καταστάσεις διατέφεις και τό να δύμορθώνας με τάς άπόφάσεις των Τοπικών και Ιετικών Συνελεύσεων είνε δύο καθήκοντα που τό ένα αποτελεί όμπλήρωμα του άλλου.

Τό πρώτο καθήκον κάθε τίμιου και δυνεθέντου δημοδιδασκάλου είνε να έγγραφή όδον περιφερειακό του σύλλογο, να προδέρχεται τακτικά όεις δυνελεύσεις του, να παρακολουθώ τά ζητήματα του κλάδου, και να παρακινή και τούς άλλους να κάνουν το ίδιο.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ. ΛΑ'Ι'ΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ECOLES PRIMAIRES

Μία άσπρά όρθρα τοσ κ. Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ - ΝΟΥΑΡΟΥ

Μετά τή νηπιαγωγεία τή σχολεία τής πρώτης ή στοιχειώδους εκπαίδευσης, τή προκαταρκτικά σχολεία (écoles primaires) ή τή λαϊκά (Volkschule) (τά δικά μας Δημοτικά σχολεία). Πολλά είναι τή δείγματα τοσ πολιτισμοσ διή τή όποια δικαίως ή 'Ελβετία άξίζει τή όπερηφανεύεται, άλλα διή κανένα νεώτερον θεσμόν τής δέν αισθάνεται τόσον ένδομυχον σέμνωμα όσον διή τή λαϊκά σχολεία τής. Όταν όμιλήτε εις τοσ 'Ελβετοσ διή τόν πατριωτισμόν των, διή τόν φιλελεύθερον χαρακτήρα των, διή τήν αυταρχικότητα των, διή τήν άγάπην πρός τήν καθαριότητα, τήν άκρίβειαν και τήν τάξιν, διή τήν φιλαλήθειαν, τήν τιμότητα και τήν ειλικρινειάν των, όταν θαυμάζετε τήν κοινωνικήν άλληλεγγύην των, τήν βιομηχανικήν ή τήν κτηνοτροφικήν των πρόδοον, όταν ένθουσιάζεσθε μέ τό βαθύ και άδιασώλευτον δημοκρατικόν των πνεσμα, μέ τόν άπόλυτον σεβασμόν των δικαιωμάτων τοσ άλλου και μέ τήν έλευθερίαν τής συνειδήσεως, όσ ό λόγον άπλοστάτα ότι ελα ατά τή χείω όσοον εις τήν λαϊκήν των εκπαίδευσιν εις τή λαϊκά των σχολεία.

Δέν είμαι βίβλιος, άν ελα ατά τή αγαθά και άλλα πολλά πρόέρχονται άποκλειστικώς άπό τήν λαϊκήν εκπαίδευσιν τών 'Ελβετών ή και άλλοι παράγοντες, κατά τό μάλλον ή ήττον ισχυρά, συνεργάζονται άποράτως πρός τοσ τή άληθής όμοί είναι ότι κανείς άλλος κοινωνικός θεσμος δέν άντανακλά και δέν άπεικονίζει τόσον πιστώσ και σαφώς τή ιδανικά των 'Ελβετών όσον τή λαϊκά σχολεία των. Όσο ειπομεν εις τήν άρχήν τής παρούσης σκιαγραφίας μας δέν όπάρχει εις τήν 'Ελβετίαν ένα Κεντρικόν 'Υπουργείον Παιδείας τό όποτον νή επιβάλλη έφ' όλης τής χώρας όμοιόμορφον εκπαιδευτικόν σύστημα, όπως παρ' ήμιν, και ήμπορεί τή ειση κανείς ότι όπάρχουν τόσα συστήματα ελα και καντόνια. Και όσον και άν εις τήν πρώτην παιδευσιν διή λόγους γενικής μορφώσεως δέν είναι δυνατόν νή όπάρχουν τόσον πολλή μεγάλα διαφορά εν τοσ τοις δέν λείπουν ατά καθ' ολοκληρίαν, άνταποκρινόμεναι εις τήσ ιδιαιτέρας συνθήκας και τήσ ανάγκας εκάστης κοινότητας, εκάστον χωρίον τοσ Καντονίου. Ένταόθα άμέσως διαφίλνεται τό πολιτικόν άξίωμα τό όποτον δίδει τήν 'Ελβετικήν Όμοσπονδιαν ήτοι τής απολύτου έλευθερίας νή διαρρυθμίξη εκαστον μέλος τής τή άσωτερικά τής κοινωνικήσ καθεστώτα, ώς επιθυμεί και κρίνει συμφέρον. Έάν κεντρική τις 'Αρχή επιβάλλε ένα γενικώς όμοιόμορφον τύπον παιδευσεως, θά έστέρει τήσ Κοινότητάς τρι και τή Καντόνια άπό τό πολυτιμώτερον δικαίωμα των νή φροντίζουν διή τήν εκπαίδευσιν και τήν μόρφωσιν των ίδιων τέκνων των.

Διή τοσ τοσ και τό Όμοσπονδιακόν Σύνταγμα τοσ 1874 όρίζει όμως ότι ή πρώτη παιδευσις όσον νή είναι επαρκής (suffisante), ύποχρεωτική, δωρεάν και ούδειτέρα δι' οίανδήποτε όμολογίαν πίστιωσ. Μέ βέβαιν λοιπόν κοινήν τήσ τήσ σαρρας ατότωσ στύλου κάθε καντόνιον είναι απολύτως άνεξάρτητον νή άνεγειρήν τό σχολικόν του οικοδόμημα, εις όσον πλάτος ή ύψος οι όλικολ πόροι και οι ήθικολ του παράγοντες ήθελον τό βσηθήσει νή τό στερεώσ. Διή μερικάσ π. χ.

Κοινότητας 6 ή 7 έτη παιδευσεως προκαταρκτικόν θεωρούνται επαρκής, άν ή άλλας 8 ή 9 μόλις επαρκούν διή τό ιδανικόν των. Διαφέρειν άκόμη τή σχολεία των διαφόρων Καντονίων εις τήν έναρξιν και τήν διάρκειαν τοσ σχολικολ έτος, εις τόν χρόνον των διακοπών, εις τό περιεχόμενον των προγράμματος, εις τό ώρολογιον πρόγραμμα, και εις άλλα πολλά τή όποια προσαρμόζονται εις τήσ τοπικάσ συνθήκας και τοσ κλιματολογικολ όρους εκάστον διαμερισματος. Πλήρης λοιπόν έλευθερία άφήνεται εις εκάστην πόλιν, κοινότητα ή χωρίον νή διαρρυθμίση τήν εκπαίδευσίν του και κατά τό περιεχόμε-

καίτευσιν. Τή αποτελέσματα θεωρούνται όπό των οίκολων εκπαιδευτικόν άρχων έλαν ένθαρρυντικά, όπως όστε και άλλα Καντόνια έθελούσαν μαθήματα έκπερινα ύποχρεωτικά δι' εκείνους τοσ νεανίας, οι τής και εν εις άπηλλαγμένοι τής τακτικής σχολικής φοιτήσεως δέν θεωρούνται ότι άπέκτησαν διή διαφόρους λόγους επαρκή τήν προκαταρκτικήν των μόρφωσιν. Μέ τοιαύτην ένδελεχή και συστηματικήν μέριμναν τήν όποιαν λαμβάνουν τή Καντόνια και αι Κοινότητες διή τήν μόρφωσιν των νέων δέν είναι παράδειξιν ότι όχι μόνον άγρόδομοι δέν όπάρχουν εν 'Ελβετία, όπως ήμεις τοσ έννοομιν,

ΤΑΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΕΛΒΕΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

νον κατά τήν μορφήν άρκούσαν εις τήσ άνάγκας του, σύμφωνα μέ τήν γενικήν άρχήν τοσ 'Ελβετικολ Σύντάγματος. Η εκπαίδευσις εις τήν 'Ελβετίαν είναι πραγματικώς ύποχρεωτική και όχι μόνον εις τό χαρτί, καθώσ συμβάλνει εις τόν τόπον μας. Κάθε παιδί, Ιθαγενής ή ξένον, εν 'Ελβετία είναι ύποχρεωμένος όπό τοσ Νόμου νή φοιτῆ κατά τήν νόμιμον ηλικίαν του εις δημοσίον ή ιδιωτικόν σχολείον ή νή διδάσκαται κατ' οίκον κατά τό ατό πρόγραμμα των Κοινοτικόν σχολείων. 'Αλλά και έδω τό ύποχρεωτικόν τής φοιτήσεως δέν είναι τι όμοιόμορφον, και προσαρμόζεται πρός τήσ τοπικάσ άνάγκας των κατοίκων. Εις τή περιεστέρα μέρη τής 'Ελβετίας τό σχολικόν έτος διαρκεί 10 μήνας, εις άλλα όμως 9, 7 ή και 6. Ως είναι φυσικόν τή όρεινά μέρη τής 'Ελβετίας όπου λόγω τής χιόνος και τοσ μεγάλου ψύχους αι συγκοινωνία διακόπτονται πολλούσ μήνας τό έτος, τή σχολεία λειτουργούν μόνον 6 μήνας ή και όλιγώτερον κατά τό σχολικόν έτος. 'Αλλ' οι κοινότητες πρός άνάκληρωσιν τής καταναγκαστικής ατήσ έλαττώσεως των έτών τής ύποχρεωτικής φοιτήσεως έψηφισαν τήν έπι ένα μήνα κατ' έτος και έπι 4 έτη από τοσ 16-20 έτους τής ηλικίας των νέων ύποχρεωτικήν ατήν συμπληρωτικήν εκ-

δηλ. άγνοοούντες γραφήν και άνάγνωσιν, άλλα και έγκυκλοπαιδικήν μόρφωσιν άρκητήν άποκτιώσι πάντες οι νέοι τοιαύτην, όποια τής είναι άπαραίτητος διή τήν βιοπάλην και διή τήν μετά νομοσύνης εκτέλεσιν των πρός τήν Πατρίδα καθήκόντων των.

Τρίτον ή προκαταρκτική εκπαίδευσις είναι πραγματικώς δωρεάν και αι μέγισται εύκολία παρέχονται εις τοσ μαθητάσ πρός κάλυψιν πάντες οι σχολικής δαπάνης. (Όχι μόνον κανείς σχολικός φόρος όπό οίανδήποτε μορφήν δέν εισπράττεται από τοσ μαθητάσ άλλ' εις τήσ κλείστας κοινότητας τή διδία, ή γραφική ύλη κτλ. μοιράζονται δωρεάν άνεξαιρέτως, έπι εις άλλασ δίδονται δωρεάν εις όσους μαθητάσ τή ζητήσουν. Πολλαι Κοινότητες έπισχε όσους προσφέρουν εις τή έχοντα άνάγκην παιδιά, τό πρωί και τό απόγευμα, γάλα και ψωμί, κατά δέ τό μεσημερινόν γευμα όρεκτικήν σοσπαν κτλ. Τή γάματα ατά δέν θεωρούνται κοσώδεις δείγματα έλατμοσύνης πρός άπόρους και πολλά παιδιά εύπορα ζητούν και συντρέφουν εις τήν κοινήν ατήν τρέφεζαν μετά των άλλων άπορωτέρων συντρέφον των.

'Αλλά τό ένδιαφέρον των Κοινοτικόν άρχων διή τή παιδιά των δέν σταματά εις τήν δωρεάν φοιτήσιν ή τήν παροχήν σχολικόν διδίων, ένδυμάτων και γευμά-

